

HOIDOKKI – hoitotieteellinen asiasanasto

Kristiina Junttila

sanastotyöryhmän jäsen / SHKS

kehittämispäällikkö / HUS

Hoidokin tarkoitus ja tavoitteet

- Näyttöön perustuva toiminta vaatii järjestelmällistä tiedon hankintaa ja sen kriittistä soveltamista päätöksenteossa
- Tiedon olemassaolon/löytymisen/hankkimisen edellytys on
 - tuotetun tiedon (tutkimuksen) kuvaaminen täsmällisin asiasanoin (indeksointi Hoidokki-termeillä) ja
 - tiedon löytyminen tietokannoista (tiedon haku Hoidokki-termeillä)
- Tarkoituksena edistää hoitotyön asiantuntijoiden tiedonhakua ja kirjastojen indeksointityötä julkaisutietokantoihin
- Tavoitteena tutkimustiedon löytyminen helposti ja täsmällisesti

Hoidokin kehittämistyön kulku

- ❑ SHKS nimesi asiantuntijaryhmän 1999
- ❑ Ensimmäisessä vaiheessa valittiin MeSH-asiasanastosta hoitotyön käytäntöä, koulutusta, hallintoa ja tutkimusta koskevat termit
- ❑ Termit testattiin indeksoimalla Hoitotiede-lehden artikkeleita
- ❑ Täydennettiin kliinistä hoitotyötä kuvaavilla termeillä ICNP:sta (International Classification for Nursing Practice)

-
- Termit ryhmiteltiin MeSH:n pääluokkia noudatellen 10 aihealueeseen, jotka nimettiin hoitotyön tietoperustasta käsin
 - Pitkin matkaa asiantuntijaryhmä on täydentänyt termejä Delphi-menetelmällä
 - Termien ensisijainen kieli on suomi, mutta jo heti alussa niille määriteltiin ruotsinkieliset ja englanninkieliset vastineet

-
- Asiasanaston laatimisessa on noudatettu Yleisen Suomalaisen Asiasanaston, YSA:n ja Suomen Standardoimisliiton periaatteita
 - Asiantuntijaryhmä on kuullut asiantuntijoita
 - Asiantuntijaryhmä on konsultoinut kansainvälisiä hoitotieteen sanastojen asiantuntijoita

Hoidokin rakenne

- ❑ Asiasanat ovat muodoltaan joko yksittäistermejä, sanaliittoja tai sanaliittoja vastaavia yhdyssanoja
- ❑ Sanaliittoja ja yhdyssanoja käytetään, jos ne muodostavat yleisesti käytetyn käsitteen tai jos niiden hajottaminen osiinsa voisi muuttaa käsitteen merkityksen
- ❑ Eniten yksittäistermejä, esim. näkö, potilaat
- ❑ Sanaliitot, yhdyssanat: näkövammaisuus, potilaan osallistuminen

-
- Asiasanat ovat joko yksikössä tai monikossa (MeSHin linja)
 - Yksikkömuodossa esim. ainesanat, abstrakteja käsitteitä ja toimintaa kuvailevat sanat kuten muisti, hoitotyön kirjaaminen, ammattitaito
 - Monikkomuodossa yleensä konkreettisia, laskettavissa olevia käsitteitä kuvailevat sanat, esim. muistihäiriöt, hoitomerkinnot, koulutusammatit

Asiasanojen väliset suhteet

- KÄYTÄ = viittaus ohjaustermistä asiasanaan
- KT = korvattu termi
- LT = laajempi termi
- ST = suppeampi termi
- RT = rinnakkaistermi, vierustermi
- SY = synonyymi

Hoidokki julkiseen käyttöön

- Ensimmäinen verkkoversio julkaistiin SHKS:n verkkosivuilla 2005 (www.shks.fi)
- 2006 lähtien käytettävissä myös Duodecimin ylläpitämän Metatesaurus Rex -sanastojärjestelmän hakuohjelmalla (www.terveysportti.fi)
- Kevästä 2010 lähtien oma verkkotunnus www.hoidokki.fi
 - Julkinen sivusto käyttäjille ja ylläpitosivusto kehittäjille/asiantuntijaryhmälle

Hoidokin teemat ja termien määrät

12.5.2011

1.	Terveys	704
2.	Hoitamisen filosofiset perusteet	191
3.	Hoitotoiminnot	368
4.	Hoitotyön vaikutukset	113
5.	Hoitotyön toimintaympäristö	111
6.	Hoitotyön koulutus	153
7.	Hoitotyön johtaminen	495
8.	Hoitotyön tutkimus	356
9.	Terveydenhuollon tietotekniikka	216
10.	Toimijat	279

- Yhteensä 2986
 - Fin 937
 - Swe 1179
 - Eng 870

Hoidokin teemat ja termien määrät 12.5.2011

Teema	Termit yht.	Fi	Sv	En
Terveys	704	209	296	199
Hoitamisen filosofiset perusteet	191	64	73	54
Hoitotoiminnot	368	117	146	105
Hoitotyön vaikutukset	113	36	44	33
Hoitotyön toimintaympäristö	111	33	47	31
Hoitotyön koulutus	153	47	57	49
Hoitotyön johtaminen	495	154	197	144
Hoitotyön tutkimus	356	115	136	105
Terveydenhuollon tietotekniikka	216	72	74	70
Toimijat	279	90	109	80
Yhteensä	2986	937	1179	870

Asiantuntijaryhmä

- Professori Kaija Saranto, sanaston vastaava toimittaja
- TtL Eila Pekkala
- Dosentti Marianne Tallberg
- TtT Kristiina Junttila
- TtM Ulla-Mari Kinnunen (alk. 2010)
- TtT Anneli Ensio (1999-2009)
- TtM Kaarina Wilskman (1999-2002)
- TtT Maisa Toljamo (2003-2005)

Sanaston ylläpito

- Asiantuntijaryhmällä 4 kokousta vuodessa, jolloin ehdotetut uudet termit "validoidaan"
- Toistuvat asiasana-analyysit → uudet termit, hoitotieteellisen kielen muuttuminen

Hoidokki

[Ajankohtaista](#) | [Asiantuntijaryhmä](#) | [Taustaa](#) | [Käyttöohje](#) | [Termiehdotus](#) | |

Hoidokki on Sairaanhoidajien koulutussäätiön (SHKS) erikoissanasto näyttöön perustuvan hoitotyön edistämiseksi. Sanastoa voidaan käyttää hoitotieteellisten julkaisujen tiedonhakuun, sisällönkuvailuun ja indeksointiin. **Puuttuuko etsimäsi termi tai selite? Ehdota, korjaa tai kommentoi termiehdotuslomaketta käyttäen!**

Hoidokki sisältää kymmenen aihealuetta

- [I Terveys](#)
- [II Hoitamisen filosofiset perusteet](#)
- [III Hoitotoiminnot](#)
- [IV Hoitotyön vaikutukset](#)
- [V Hoitotyön toimintaympäristö](#)
- [VI Hoitotyön koulutus](#)
- [VII Hoitotyön johtaminen](#)
- [VIII Hoitotyön tutkimus](#)
- [IX Terveystieteiden tietotekniikka](#)
- [X Toimijat](#)

[Aakkoselliset termiluettelot](#)

Hoidokki-asiasanasto - hakulomake

Termien haussa on hyvä käyttää *-merkkiä korvautuvissa asiasanojen eri muotoja, esim. *haava*, jolloin tulos käsittää kaikki asiasanat, joissa esiintyy haava, tai lääke*, jolloin tulos käsittää kaikki asiasanat, joiden alkuosana on lääke.

Asiasanahaku:

Hae

Hoidokki-termit ovat haettavissa myös [Metatesaurus Rex-hakuohjelmassa](#)

Tätä sivustoa ja termiehdotusjärjestelmää koskevista sisältökysymyksistä ota yhteys Asiantuntijaryhmän puheenjohtajaan Kaija Sarantoon, (sähköposti [kaija.saranto \(at\) uef.fi](mailto:kaija.saranto@uef.fi)) ja teknisissä kysymyksissä MI Tietorakenteet Oy:n (sähköposti [info \(at\) mitietorakenteet.fi](mailto:info@mitietorakenteet.fi)).

Aihealueen termit

Aihealue:

Hoitotyön Koulutus	Nursing Education	Vårdutbildning
Suomenkielinen termi	Englanninkielinen vastine	Ruotsinkielinen vastine
Arviointimenetelmät	Assessment Methods	Bedömningsmetoder
Koulutus	Education	Utbildning
Koulutusammatit	Occupations	Yrken
Opetus	Teaching	Undervisning, RT Pedagogik
Opiskelijaohjaus	Student Counseling	Studiehandledning
Oppiminen	Learning	Inläarning

[Etusivu](#)

Termihaku:

 Haku ilman katkaisua

Hakemisto

[Perioperatiivinen Hoitotyö](#)

Termi sanastossa
Hoitotyön Toimintaympäristö
↳ **Perioperatiivinen Hoitotyö**

Ruotsinkielinen vastine

Perioperativ Vård
Perioperativ Omvårdnad

Englanninkielinen vastine

Perioperative Nursing
RT Operating Room Nursing

RT:

Anestesiahoitotyö
Leikkausosaston Hoitotyö

Termin taustatiedot

Viimeksi muutettu 05.05.2011

Selite

Kirurgisen potilaan leikkausta edeltävä, leikkauksenaikainen ja leikkauksenjälkeinen hoitotyö (Korte ym. 1996, 14).

Description

Nursing care of the surgical patient before, during, and after surgery. (MeSH 2010) Nursing activities performed by the professional operating room nurse during the preoperative, intraoperative and postoperative phases of the patient's surgical experience (AORN 1978).

Termitalkoot

- Kuulijoiden/käyttäjien toivotaan toimittavan uusia termejä ja/tai selitteitä
 - Asiasanaston selitteet hoitotieteellisestä kontekstista
- Muutenkin kaikki palaute tervetullutta (esim. kaija.saranto(at)uef.fi)
- Hoidokin termiehdotus palautelomakkeella www.hoidokki.fi